

Memorial dels consents y Paces Entre la vila de Rodas
y la vila de Bula Terranera sobre un rech volan fer Comu-
nament las ditas vilas fer de comu y Consentiment
Primerament se es tractat pactat y concordat entre ditas
vilas de Rodas y Bula eo per ellas Miquel Armengau
Andreu Scapa, Maurici purg, Antoni Borau, Miquel gros,
Joan Miquel cornes, elegits per part dela vila de Rodas per dir
efectas tots pnts ha Antoni Cadamon Martí Pauques Fran-
cisco mauran Esteu ginart Miquel ponach maior de dies tot
pnt Joan Pauques abent elegits per dir efectas per part de
la vila de Bula que pagaran per amigas tots los quastos se
faran y se oferiran a fer ara o en deuenidor per la negociatio
dedit rech fahedora per lo establiment dela aigua se ha de
hauer per dit rech de aquell for aqui togra donar y conse-
dir dit establiment y tambe los quastos de Comprar Rochs
Terres per honc pugar fer dit rech y Pagar la aigua des
dela resclosa se haura de fer fins al Terme de Rodas si
Conuenia comprarne y mes tots los quastos de fer dit rech de
dela Resclosa fins al ultim y Darnerall pendran los de
Rodas lo qual vll de aigua se enten efer lo vll que apor-
tara la aigua al for al de Rodas.

Item es pactat y Concordat entre dites parts que lo rech se ha
de fer ha de ser comu entre dites viles de Rodas y Bula de
tal manera que las senjoria y Dominio y govern de ell sia
Igual a ditas vilas lo qual rech volen aja y Puga aportar
set vlls de aigua dels quals set los tres serueran per lo vt
y seruij del Terme de Rodas y de dita vila y los quattras
per los vt y or y seruij dela vila de Bula y singulars des
aquellas los quals vlls de aigua volan sian tots de una mida
y sia dela mida Esta vuy lo vll die pnt dit dela bega lo
qual sta parat al canto del camp de Francisco mauran y
discut per dit camp auall enues la creu a mes que sempre los
dits tres vulls no Pogan anar plens los regans pagan fer
empedrats ast que los dits vlls pagan anar plens y los dits
empedrats sian a conegudas dels obres dedit rech y no Puga
portar perjudici a dit rech de ninguna manera y si se coney
seera portar perjudici en dit rech volen los dits obres seran
dit any y en dita ocaasio los pagan spallar y Portarlos de
manera fagant be co es lo obres de Rodas y Bula
tots Junts

Item mes sempre y quant lo reche Tazara perningun camp y lode
camp nos pora Regar ab ollal sino sent botadas puelo potafor
y los seus Regan fer botada y la dria botada no puga Ten
sino dols palmu de alfada y sempre y quant se sdeuidria fer
botada que la hajan de fer ab olde Conforme pendran los ollals
y que en aquella ocafio se hajan de cancar un vll de aigua per
compe dedita botada y que de dita botada no puga valer lo reche
manco ni que per fer botada no fuyan posar fogots ni ningun
genero de bardisa que fuya esen causa de resar lo reche cos pena
ban de trenta sous per quiscuna vegada sino es pots o llansols
o altra justa

Item mes es pactat y concordat que en dit reche haia de haue
dos obres per gouernarlo y posar aigua quant sia Menester
lo v. sia dela vila de Rodas lo altre dela vila de Bula los
quals hajan de elegir y Confirmar puscun any los consols de
ditas vilas los quals obres volen Tinga Tant Poder lo v
con laltre cos que encas se sdeuinquen que per alguna difun
tat puelos consols de Rodas no volquessen posar no deixen
posar aigua en lo reche podent lo reche aportar aigua sens dar
de dit reche ental cas lo obre de Bula fuya Compellir al
de Rodas en posar aigua fins als ser vlls y nomes de sa pro
pria autoritat y de la maceixa manera offerintse acafio
puelos de Bula no volquessen que los de Rodas olo obres
no potelan aigua lo obre de Rodas la fuya Posar
seruano lo maceix orde com lo de Bula Tanbe dits obres
fuyan denuntiar ban fuyan fer obres necessaries endit reche
sempre y quant sia menester

Item mes es pactat y Concordat entre dites pars que los
consols les particulars de Rodas Donan y Donar Prometa
alas vilas de Bula tota aquella Terra Tindran menester
per fer dit reche tant per sala Conper banal franch sens Pag
ne cosa ninguna lo es des del puig de Pera fins al Darres
vllal pendran los homens de Rodas exceptat empero los camps
per los quals dit reche ha de Pastar y no se poran Regar de dit
aigua que ental cas se haura de Pagar las duas vilas hajan
de Pagar dita Terra y los quastos comurament a migay
dela terra senten tota aquella que sia dels homens de
Rodas ab tal empero que cadaqual a las Potestions se fuya
valer del banal del Reche Tant de abras com de altres
cosas no Portant Perjudici al Reche

Item mes es Tractat y Concordat entre dites Pars
que sempre y quant lo dit reche se haura de seurar
dela boca dela reglora fins al Darres vllal Dalt

2
mencionat i. Sino tota aquella spay de Terra Parc,
la que conuenia se haia des deurar misericordiam entre
ditas vniuersitats i si se esdeuenido que alguna Perso
na de Rhodes vulla Posar alguna Possessio en regatius
mes auall que lo vltim vltal mencionat que say Puga
Posar fene vltal per pondre dita aigua com los Demes
i regant a lo orde que Regaran los Demes demondia
vltal sens Pagar mes del que Pagaran los Demes de Rhodes
Item mes es pactat i concordat que com lo orde entora
las cosas s'iga be volen que tota aquells i aquellas Pers
sonas de qualquiera grau o stat conditio que sian can
de Rhodes com fora de Rhodes que fingan ara o en lde
uenider Possessio endie Terra Per Regar i lo Trobe
ran Regant sens orde Caura en ban de trenta sous
per quicuna vegada se Trobara executor dic ban
aqui tocara per les quals coses los sous consols de Rhodes
degan i sian obligats en donar senyal al Regant dedit
vltal quant voldran Regar i apres de hauer Regat
hayan de Tornar tapar la aigua quant Tornaran lo
senyal i aixi mateix metax i sempre i quant lo obre
dela vniuersitat de Bala o altre per ell Taxara algu
vltal de aigua donat lo orde i senyal per los senyors
consols de Rhodes o per altro que ells elegiran volen caigga
en bande trenta sous

Item mes es pactat i Concordat entre ditas vniuersitats
que Pasat lo sous Tercer Posat en lo Terme de Rhodes
Posaran un senyal ablo qual se conega que lo reu aporte
dins del Terme de Bala quatre vlls de aigua Posar
dic senyal dins dic reu ab la forma dels vltals dalt
mencionats i que ningun gotes ni presumesca ser Treneho
en dic reu per qualseuatz causes ni rahons coti Pena de
vint i lincho llurs die 25th i moneda de Rossello
Sino es que haja ser botada ab la forma dalt dita

Item es pactat i concordat hi Concedit per los Consols i
vniuersitat de Rhodes que si acas en temps sdeuenidor los Consols
o vniuersitat de Bala los conuindia o aparajxera i
voldran creixer lodic reu Terag. Puga aportar mes aigua
dela mondia Puga creixer dic reu que aporta o Puga
aportar Tres vlls de aigua mes i dica aijo de senir per
vi y ob dela dita vila de Bala i los guastos se faran
en creixer dic reu hayan de Pagar la dita vniuersitat
de Bala co es tenint lo reu sis pans de sola canja
del creixer de Tres pals mes o mes sin vindra i ental
cas hayan de creixer se haja de creixer dela part de Bala
i los de Rhodes no sian tinguts en Pagar cosa alguna

4
y en cas que freguents dies Tres vells de aigua no que al
Temps de Jurardie Recho y qualseuol altres quastor se Poda
afferir que la vniuersitat de Bula hajan de Pagar de les
Tres parts las duas y la de Rodes la una y aixi mateix si en
deuenidor lo vniuersitat de Rodes voldra creixer lodic Recho
per aportar mes aigua lo Pagan creixer ajan de fer dela ma
teixa moneda que Pagan aportar Tres vells de aigua dels demone
dus y aixi a totes llurs quastor Conforme sta dit y Pactat ab los
de Bula y en aquella Ocasio que totes dos las vniuersitats haur
ran crescut lo Recho de Tres vells quiscun que los quastor se
esdeuiniran per fer tant per Jurar com del Demes sian Equals
y se fassan Comunament e ab pacte que los dela vniuersitat
de Bula no Pagan en ningun temps ni Ocasio vendre ni fer par
te algu a ninguna vniuersitat ni a Particular algu
dels dies tres vells ni de los quatre Primers de vells de aigua sens
Consentiment ni voluntat dela vniuersitat de Rodes y Tambes
si acas a la vniuersitat de Rodes li Comandra hi voldra
fer partit o vendre Part o totes les Tres vells ni los Tres prome
de aigua no lo Pagan vendre ni ferne Partit algu sens co
sentiment expres delas vniuersitats de Bula per les quals
coses seruar les ne obligaran les vniuersitats la una alaltre
equal seuol de ditas vniuersitats que valguesen creixer lodic
recho no lo Pagan creixer ni posar per obra sino es en lomes de
nouembre y de febrer per los Danys ponian patir los altres
temps de entre any y assab Tres anyades Pagan Traballar
en creixer no essant acabat ab Tres anyades se hajan de
Demandar Licencia las una alaltre co es si los de Bula vo
len creixer hajan de Demandar Licencia a la vila de Rodes
y si cas los de Rodes volen creixer que hajan de seruar lo mo
teix ordes sino consentant se les dues vniuersitats

Item es Pactat y Concordat entre dites parts que sempre y
quant conuendria als homens de Rodes Posar aigua
demont lo recho lo Pagan Posar a l'any ho canall o del
modo per ells mes Conuenient com no ho dany del Recho

Item es Pactat y Concordat entre dites Parts y en voluntat
dela vniuersitat dels homens de Bula que los homens de Rodes
sempre y quant lo recho hia fet hi Pagan aportar aigua al
Terme de Rodes per poderen valer los homens de Rodes y no
sia acabat defer fins al vll dalt mencionat que lo comu
deditas vniuersitats hajan de fer la resclosa Comunament
perag los de Rodes Pagan Regar des dita aigua sens Pa
gar sino comunament ab tal quelos de Rodes hajan de
mantenir la resclosa tot aqueix temps que Pagan ho
sisen val la hajan de tornar fer conforme la hauran

5
fetas lo comus ho pagar de leuys guastor lo que hau
va costat de fer y aixxo fins a Tant Corecho sia fet
y acabat de arribar al die vll que aijra al Portal
de Rodes en tal cas se por lo orde dalt dit e Tambe
ab l'acte puclor de Rodes seruinte dedica aijgua
en lo entretant no hajan de Deixar de traballar
ho fer traballar endira fabrica dedica obra
e si acas se coneixera proba o lamente que Regane
els y seruinte dedica aijgua la obra hi fabrica
no va Passant auant ental cas la uniuersitat
de Bula e lo obrer per ella Puga forcar y Compellir
ala uniuersitat de Rodes en tra ballar o fer traballar
ab Guastor dedica uniuersitat de Rodes per amigas co
dalt Radit fins acant Sia acabat die Fecho
dalt mencionat y aixxi Com los de Bula Pagan
forcar en fer Passar la obra en auant suuehintse lo
dalt dit Tambe Pagan los homens de Rodes
forzar los en fer la recelosa lo que es per amigas sen
prey quant Corech sia fet fins al Terme de Rodes
y aquest es lo Conseru